

Bærekraftsrapport 2022

Daniel M. Kristensen

Daniel M. Kristensen

Adm. direktør

Reisen mot en bærekraftig fremtid

Det er meg en glede å få presentere den første bærekraftsrapporten fra ABK-Qviller.

Fokus på bærekraft er en grunnleggende og engasjerende del av vår visjon for virksomheten. Denne rapporten symboliserer vårt løfte om åpenhet, ansvarlighet og en dyp forpliktelse til å påvirke bransjen positivt.

Global oppvarming, menneskerettighetsbrudd, kriger, miljøødeleggelser og migrasjon er betydelige utfordringer. Om vi ikke endrer kurs må vi forvente en betydelig konsekvens på natur og samfunn, vanskelige etiske problemstillinger og redusert frihet.

Vi må ta ansvar, også utover egen kjernevirksomhet for å sikre at våre handlinger og verdikjede støtter en økende bærekraftig utvikling.

Beslutningen om å etablere klimamål for vår egen bedrift stammer fra en klar bevissthet om den pågående globale klimakrisen.

Vi tror på kraften i handling, og gjennom konkrete mål ønsker vi å påvirke, ikke bare egen virksomhet, men også bransjen som helhet.

ABK-Qvillers bærekraftsrapport er mye mer enn et dokument for å vise egne prestasjoner, den ønsker også inspirere og oppfordre til kontinuerlig forbedring.

Jeg inviterer deg til å utforske rapporten, forstå vårt bidrag og engasjement, og ikke minst la deg inspirere til å være en del av denne avgjørende reisen mot en mer bærekraftig fremtid.

«Teknologi for å bygge og bruke bygg med minimalt klimaavtrykk finnes allerede. Nå gjelder det å distribuere løsningene ut»

En fremtidsrettet organisasjon

Introduksjon

Som en ledende aktør innen distribusjon av energieffektive løsninger for bygg, bærer vi et betydelig ansvar for å lede an i overgangen til energismarte løsninger i tråd med det grønne skiftet. Bærekraft er en kritisk komponent i vår forretningsfilosofi, og derfor er vi stolte av å presentere vår første bærekraftsrapport.

Betydningen av bærekraft

For oss betyr bærekraft å være bevisst vårt ressursforbruk, unngå alt overforbruk, beskytte miljøet og støtte sunn økonomisk vekst.

Begrepet sirkulærøkonomi er en rettesnor for oss, noe som fordrer gjennomtenkte løsninger for effektiv bruk, gjenvinning og gjenbruk av ressurser i våre forretningsprosesser.

Vi erkjenner at våre handlinger i dag påvirker fremtiden. Derfor tar vi ansvar for vårt eget miljøavtrykk og jobber aktivt med å redusere dette.

Fakta om ABK-Qviller

Etablert: 1991

Antall ansatte: 118 (2022)

Omsetning 2022: 787 mill. NOK

Hovedkontor: Oslo

Avdeling Infra: Oslo

Distriktskontor: Bodø, Larvik, Hamar, Bergen, Stavanger, Trondheim, Fredrikstad og Ålesund

Vi er Norges største distributør av varmepumper og av produkter innen varmeopptak, aircondition og befuktning. I tillegg har vi spesialisert oss på moderne systemer for effektiv varmfordeling i bygg.

Vår anleggsavdeling leverer produkter relatert til vannforsyning, energioptak og fundamentering.

Våre kunder er faghandlere, entreprenører og profesjonelle utbyggere.

Vår visjon og forretningsidé

Visjon

Vi skal - med engasjement og grundighet - bidra til redusert bruk av energi, bedre miljø og god lønnsomhet for kunder og samfunn.

Forretningsidé

Vi skal - med tverrfaglig kompetanse, utvidet kundestøtte og fremtidsrettede løsninger - være den foretrukne distributør for faghandlere og entreprenører i de markeder vi er aktive i.

Våre verdier

I ABK-Qviller baserer vi oss på tre verdier som danner grunnlaget for oppfattelsen av adferd og kommunikasjon:

Kjerneverdier - Selskapets kjerne

Bedriftsverdier - Hvordan vi skal oppleves i møte med oss

Kommunikasjonsverdier - Hvordan vi skal oppfattes i kommunikasjon

KJERNEVERDIER

BEDRIFTSVERDIER

KOMMUNIKASJONSVERDIER

Kunnskapsrik

Profesjonell

Faktabasert

Vi skal til enhver tid ha solid, tverrfaglig kompetanse om egne produkter, markedet og konkurransesituasjonen for øvrig.

Ekte

Engasjerte

Kundefokuserte

Vi skal være «hel ved»: Det betyr at vi skal opptre med ærlighet og redelighet slik at vi får godt omdømme. Vi er til for kundene våre, vi lytter til dem og finner gode løsninger sammen til det beste for sluttbruker.

Grundig

Nøyaktig

Detaljert

I våre leveranser til kundene bør vi etterleve «Null Feil»-prinsippet; det betyr at vi må kvalitetssikre vårt arbeid gjennom hele prosessen. Vi skal opptre med ryddighet og ha god struktur.

Pioner

Innovativ

Ambisiøs

Vi skal være en ledende aktør. Det betyr at vi må tenke nytt, tørre å gå foran og vise vei for resten av bransjen.

Endringsvillig

Løsningsorientert

Positiv

Samfunn og arbeidsliv må endre seg i takt med den teknologiske utviklingen. Vår organisasjon må være smidig og tilpasningsdyktig slik at vi er i front i vårt marked/bransje.

Vårt forhold til bærekraft

Vi jobber aktivt med å forbedre vårt forhold til bærekraft og lener oss på våre samarbeidspartnere for veiledning og informasjonsdeling.

Som deltager i UN Global Compact gis vår bedrift en verdifull mulighet til å forplikte seg til bærekraftig forretnings-praksis og etiske prinsipper som er anerkjent globalt.

Dette styrker vårt omdømme som en ansvarlig organisasjon og åpner dører for samarbeid med andre deltakere og interessenter som deler våre verdier. Gjennom dette engasjementet kan vi også få tilgang til ressurser, veiledning og Best Practice som hjelper oss med å drive virksomheten mer bærekraftig, og samtidig positivt påvirke samfunnet og miljøet.

Grønnvaskingsplakaten

Grønnvaskingsplakaten er et initiativ til bekjempelse for misledende miljøvennlig markedsføring av næringslivet. Vår bedrift støtter plakaten og forplikter seg til ærlig kommunikasjon, avstå fra grønnvasking, og kontinuerlig forbedre våre bærekraftige praksiser for å bygge tillit hos kunder og interessenter.

RENAS

RENAS er landets ledende EE-returselskap, med formål å fremme resirkulering av EE-avfall. De tilbyr kostnadseffektiv. De har som formål å tilby kostnadseffektiv og miljøvennlig innsamling, behandling og gjenvinning av EE-avfall i henhold til gjeldende forskrifter og sertifiseringskrav.

Gode samarbeidspartnere

Grønt Punkt Norge

Grønt Punkt Norge gir oss tilgang til et veletablert system for bærekraftig administrasjon av emballasje. En viktig samarbeidspartner for oss da vi i løpet av ett år importerer varer med mer enn 1000 kilo emballasje. Deres system hjelper oss med riktig håndtering og resirkulering av emballasjen slik at vi kan oppfylle vårt miljømål.

Foxway

Foxway gir nytt liv til brukt IT-utstyr. Fra 2023 har vår bedrift planer om å samarbeide med Foxway ved å sende inn vårt brukte IT-utstyr for å fremme resirkulering og redusere avfall.

Hva er bærekraft for oss?

Bærekraft er et begrep som flourer i dagens samfunn, men som kanskje ikke alltid blir forklart like klart og tydelig. Hva vi legger i begrepet er derfor viktig å spesifisere:

Bærekraft ble definert i [Brundtland-rapporten](#) som tre søyler: miljø, samfunn og økonomi. Basert på disse søylene brukes i dag begrepet ESG (Environmental, Social, Governance) mye i bedriftssammenheng.

Disse søylene er tett sammenvevd og må betraktes som en enhetlig helhet. For å oppnå bærekraft må vi balansere behovene og begrensningene til hver av disse komponentene.

Bærekraft for oss går ut på å finne det gyldne punktet der vi kan oppnå grønn, økonomisk vekst og samtidig bidra til sosial og sunn samfunnsutvikling, uten at dette har negativ påvirkning på miljøet.

E Naturressurser og økosystemer gir grunnlaget for økonomisk aktivitet og samfunnsutvikling. Miljøpåvirkning fra menneskelig aktivitet kan ha konsekvenser for både samfunn og økonomi.

S Samfunnet både bruker og påvirkes av miljøet. Kvaliteten på miljøet påvirker helsen og livskvaliteten til samfunnet. Samfunnets verdier, kultur og organisering påvirker også måten ressurser forvaltes på.

G Bedrifter og økonomisk aktivitet bruker naturressurser, skaper arbeidsplasser og påvirker samfunnets velferd. En bærekraftig økonomi tar hensyn til begrensede ressurser, sosiale behov og miljøkonsekvenser for å sikre langsiktig levedyktighet.

Styret vårt har det overordnede ansvaret

ABK-Qvillers ledelse har det overordnede ansvaret for å sikre at risikohåndtering og bærekraftsarbeidet er i samsvar med selskapets strategi, samt at det oppfyller kravene fra myndigheter og interessenter. Styret i dag består av to interne medlemmer, to fra NIBE, og en ekstern representant.

Styreleder

Leif Stefan Nordenfoss
(f. 1969)
NIBE Energy Systems
Direktør

Styremedlem

Joel Martin Gunnarsson
(f. 1981)
NIBE Energy Systems
Direktør

Styremedlem

Daniel M. Kristensen
(f. 1964)
ABK-Qviller AS
Adm. direktør

Styremedlem

Thomas Buskoven
(f. 1968)
Høiax Systems
Adm. direktør

Styremedlem

Arvid Gustavson
(f. 1955)
ABK-Qviller AS
CFO

Vårt bidrag til et bærekraftig samfunn

Verdiskaping og samfunnsansvar

Vår forpliktelse til verdiskaping og samfunnsengasjement går utover våre forretningsgrenser. Her erkjenner vi vår påvirkning på lokalsamfunnet og ønsker å tilby løsninger der vi kan.

Det gjør vi gjennom forskjellige ordninger:

- Vi tilbyr kompetanseutvikling og opplæring til lærlinger og enkeltpersoner som mottar støtte fra **NAV** og **Sense**.
- Vi donerer også en julegave til **Leger Uten Grenser** hvert år på vegne av alle våre ansatte.
- **24 produksjoner**, et ung kunst kollektiv med 24 profesjonelle skuespillere i Oslo, får kostnadsfritt disponere egne lokaler hos oss for innøving av forestillinger sett av tusenvis av barn.
- Ansatte som har **barn** med spesielle behov for oppfølging, kan søke om støtte og sponsorat knyttet til idrettsaktivitet.
- Fra 2020 har vi sponset **Ralph Johannessen**, en **hundekjører** som konkurrerer i langdistanse sledekjøring. Han har gjort seg bemerket i noen av verdens tøffeste konkurranser, og har vunnet en rekke løp som Finnmarksløpet, Gausdal Maraton, Pasvik Trail og Femundsløpet.

Løsninger skapes i fellesskap

Engasjement i vår bransje.

Vi tar en aktiv og engasjert rolle innenfor vår bransje gjennom en rekke foreninger:

- **NOVAP** er en uavhengig interesseorganisasjon som arbeider dedikert for å fremme økt bruk av varmepumper i det norske energisystemet. Her er vår administrerende direktør, *Daniel M. Kristensen* styreleder. I partnerskap med NOVAP, arrangerer og tilbyr vi F-gass kurs jevnlig.
- **VKE** – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi – en ledende bransjeforening til støtte for bærekraftig utvikling av ventilasjon, kulde og energi. VKE er organisasjon for ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter, både leverandører og tekniske entreprenører. Gjennom **VKE** er vi medlem av **BNL** og **NHO**
- **VVP** – VA og VVS produsentenes forening er en bransjepolitisk organisasjon som samarbeider aktivt med andre bransje- og næringslivsorganisasjoner innen bygg- og anleggsektoren med spesiell fokus på informasjons-logistikk, etikk og god samhandling i VA- og VVS-bransjen.
- **NKF** – Norsk Kjøleteknisk Forening – er et felles faglig forum for alle kuldeteknisk interesserte.
- **MEF** – Maskinentrepenørenes forbund representerer over 2400 små, mellomstore og store bedrifter. MEF har egen hovedavtale med LO/NAF og Fellesforbundet. De er utenfor NHO
- **Norsk VVS Energi- og Miljøteknisk forening** – Nemitek er en aktiv bransjeforening som blant annet arrangerer VVS-Dagene på Lillestrøm, bransjen største fagmesse. Vår Knut Soleng er styremedlem i region Nord.
- **IEE** – Interessegruppen for energieffektivisering – et samarbeid mellom NELFO og Elektroforeningen (EFO).
- **Standard Norge** – For å sikre god kvalitet og holdbarhet på leverte produkter og løsninger er det viktig med gode standarder. Vår Fagsjef Morten Solsem er aktiv i SN/K 034 komiteen og vår Fagsjef Jan Rånes har deltatt i utarbeidelse av offentlige tilgjengelig veiledere for gulvvarme og vannbehandling.

Vår forretningsstrategi

Våre nøkkelprinsipper

Vår forretningsstrategi er forankret i en rekke prinsipper som tar sikte på å sikre suksess og bærekraft i alle våre operasjoner. Langsiktighet er et nøkkelprinsipp for oss, med en forpliktelse til å bygge en bærekraftig og varig virksomhet som skaper verdi for alle interessenter.

I tråd med og inspirert av NIBE sine forretningsprinsipper, er vår visjon ikke bare å oppnå økonomisk suksess, men også å være en driver for energismarte løsninger av høy kvalitet.

Inspirert av NIBE sitt konsept, som vektlegger internasjonal ekspansjon basert på ansvarsbevissthet og bærekraft, ønsker vi å innlemme disse prinsippene i vårt eget vekstfokus.

Vårt mål er å forene bærekraftig vekst med god lønnsomhet for å skape en verdiøkning som kommer alle interessenter til gode.

God lønnsomhet

Med fokus på god lønnsomhet som et grunnleggende mål, streber vi etter å oppnå høy produktivitet gjennom effektiv ressursbruk og kontinuerlig forbedring.

Offensiv produktutvikling

Vi legger vekt på offensiv produktutvikling og å holde oss i forkant av markedets behov samtidig som vi opprettholder kvalitet i alle ledd av vår virksomhet.

Kunden i fokus

Å plassere kunden i kjernen av våre handlinger og være markedsorienterte i vår ekspansjon er essensielt for oss. Vi setter søkelys på vår kjernevirksomhet samtidig som vi opprettholder engasjerte medarbeidere som deler vår visjon.

Nøkkelprinsipper

Langsiktighet

Kvalitet

Bærekraft

Driver for bærekraftige energiløsninger

Vekt på offensiv produktutvikling

Kunden i fokus

Grunnleggende mål

God lønnsomhet

Høy produktivitet

Effektiv ressursbruk

Ansvarsbevissthet

Status bærekraft 2022

1: Forpliktelser

Om denne rapporten

Utarbeidelsen av denne rapporten har vært i tråd med retningslinjene og prinsippene satt av Global Reporting Initiative (GRI) og omfatter rapporteringsåret 2022.

Vår ambisjon

Som en liten/mellomstor (SME) bedrift med færre enn 250 ansatte, har vi satt som mål å implementere EUs nye rapporteringsstandard Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) Environmental Sustainability Reporting Standard (ESRS) fra 2026, uavhengig av den offisielle tidsplanen for norsk implementering.

Dette gjenspeiler vår ambisjon om å holde oss i forkant av kravet til bærekraftsrapportering. Vår strategi er ikke bare å oppfylle gjeldende krav, men å være proaktive i å omfavne endringer som skaper en positiv innvirkning, ikke bare for virksomheten vår, men for samfunnet som helhet.

Våre forpliktelser

Etisk forretningsstyring og menneskerettigheter

Som selskap forplikter vi oss til å drive vår virksomhet i henhold til etisk forretningspraksis og grunnleggende menneskerettigheter. Vi anerkjenner viktigheten av å bidra til en bærekraftig, global samfunnsutvikling og har derfor etablert omfattende retningslinjer for etisk forretningsstyring som dekker flere nøkkelområder:

- *Code of Conduct*
- *Forretningskoder for leverandører*
- *Menneskerettighetspolicy*
- *Redegjørelse for åpenhetsloven*

Samlet sett skaper disse dokumentene et rammeverk som sikrer organisasjonens forpliktelse til etisk forretningspraksis, fastsetter interne retningslinjer for ansatte-, bedriften, og eksterne partners adferd gjennom å sikre åpenhet og ansvarlighet gjennom jevnlig rapportering.

Vår forpliktelse til reduksjon av karbonavtrykk

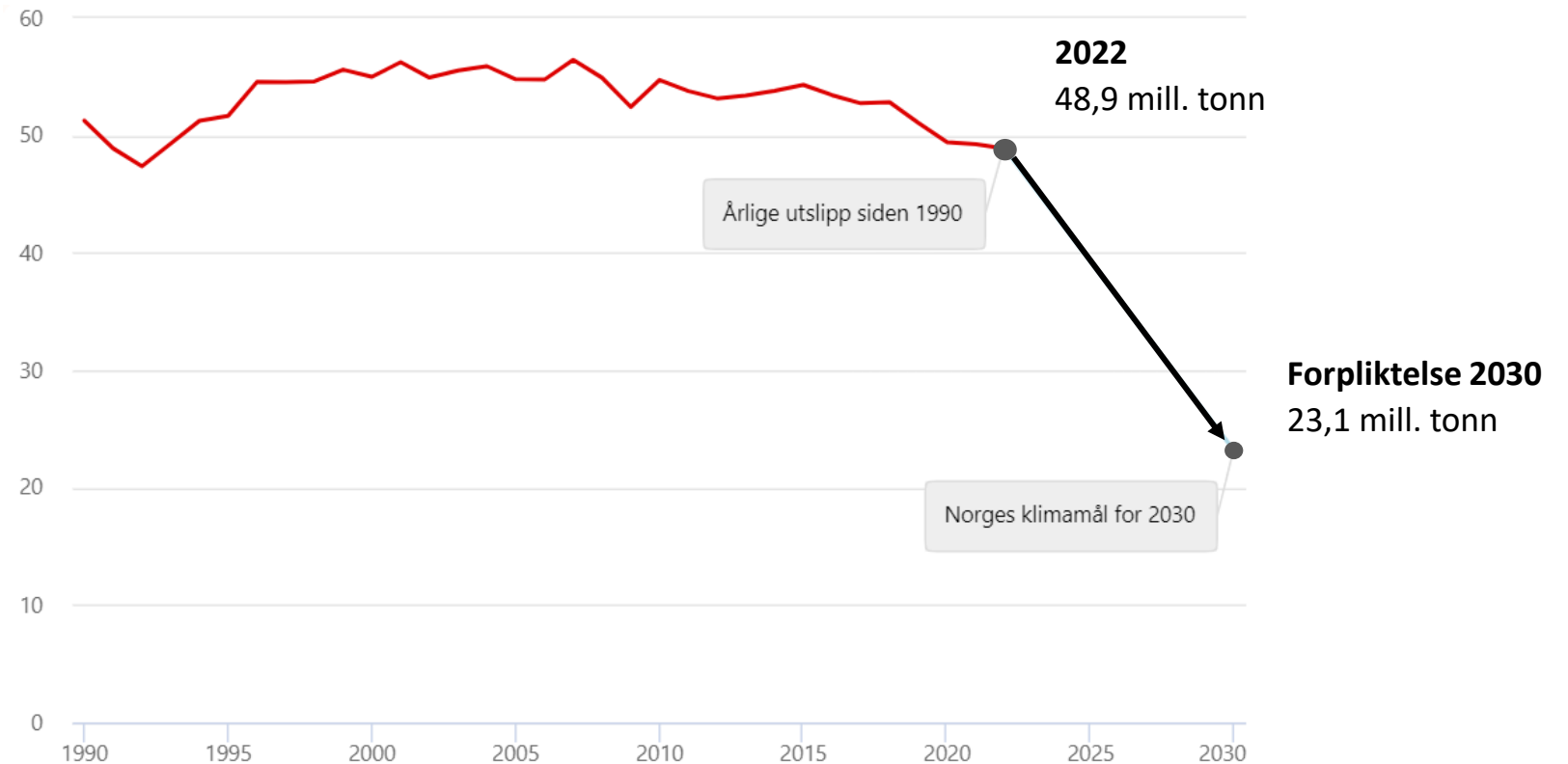
Norges forpliktelse innen 2030: Reduksjon med minst 40 %

«Gjennom klimaavtalen med EU har Norge allerede forpliktet seg til å samarbeide med EU om å redusere utslippene med minst 40 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå.»

Grafen viser forskjellen på nasjonale mål for 2030 og 2050.

Karbonavtrykk har stor betydning for miljøet, og vi ser på dette som et felles ansvar som trenger strenge og konkrete tiltak for å nås.

Klimaendringer er en av vår generasjons største utfordringer. Derfor legger vi oss på linje med Norges- og EUs klimamål for reduksjon av vårt karbonavtrykk. Dette vil vi gjøre gjennom noen tiltak som nevnt på neste side; inspirert av [NHOs klimatiltak for bedrifter](#).

Figur 1 Million tonn CO2-ekvivalenter. Kilde: E24 ([Rustad og Hovland](#)), Utslipp til luft ([SSB](#))

Klimatiltak for reduksjon av karbonavtrykk

Klimaregnskap

For å få bedre oversikt og kontroll over direkte og indirekte utslippsfaktorer, har vi laget et klimaregnskap bestående av **Scope 1,2 og 3**. Her bruker vi GHG-protokollen (Greenhouse Gas Protocol) som standard for klimagassrapportering. (s. 28-30)

Miljøkrav til leverandører

Som importør er det viktig å ha standarder våre leverandører må forholde seg til. Her ligger åpenhetsloven, Code of Conduct, samt nasjonale og EUs miljøkrav i bunnen. De fleste av våre leverandører har ISO sertifiseringer, og flere kunder spør etter EPD'er, bærekraftsbarometer, miljøsertifiseringer eller kvalifikasjoner.

Dette er et stort stykke arbeid som vil bli opprettholdt og fulgt opp videre. I tillegg må vi sikre at alle har gyldige sertifikater, samt påvirke ikke-europeiske samarbeidspartnere til å rette seg etter disse standardene. (s. 25).

Kartlegging av klimarisiko:

Fysisk klimarisiko relateres til hvordan bedrifter kan bli økonomisk påvirket av klimaendringene med stadig økende grad av ekstremvær. Hvordan klimaendringer kan ha innvirkning på oss, har vi gjort en klimarisikoanalyse på. (s.27)

Utslippsmål:

Ut ifra kartlegging av eget klimaavtrykk, har vi satt konkrete utslippsmål som vårt bidrag til å nå nasjonale og internasjonale klimamål.

Ved å sette Science Based Targets (SBT), kan vi visualisere veien vi må gå for å realisere målene. Per dags dato har vi ikke utviklet et godkjent mål med offisielle SBT, men utarbeidelse av dette er noe vi har ambisjoner om i fremtiden. (s. 31)

Redusere reise og transport:

Ifølge norske klimamål skal halvparten av transportutslipp kuttes innen 2030. Da transport fra leverandører er en stor del av vår verdikjede, er det viktig å tenke over hvordan varer transporteres *upstream* og *downstream*, samt hvilke tiltak man kan ta for å redusere transport. (s. 27-28)

Redusere emballasje og plast:

Emballasje er en stor kilde for bruk av engangspplast. Da vi sender ut en stor mengde varer til våre kunder, har det vært vesentlig for oss å kutte plastbruk der vi kan.

I 2020 gikk vi over til en tynnere strekkfilm for å kutte emballasjebbruk og redusere plast. Her går det ca 1 tonn i året, men videre skal vi vurdere tiltak for mindre bruk av plast og emballasje.

Status bærekraft 2022

2: Prioriterte temaer og mål

Vesentlighetsanalyse

For å identifisere temaer som har mest innvirkning på vår forretningsmessige drift, samt definere områder hvor vi kan ha størst påvirkning på samfunn, miljø, økonomi og befolkning, har vi gjennomført en vesentlighetsanalyse. GRI sin definisjon på dobbel vesentlighet har dannet grunnlaget.

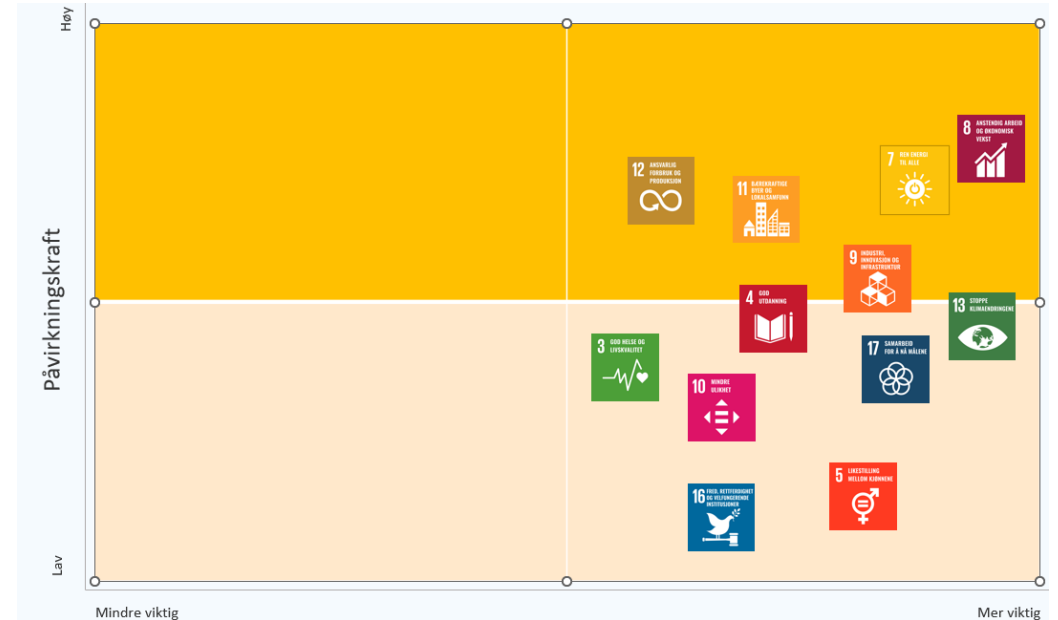
«Topics that reflect its most significant impacts on the economy, environment and people, including impacts on human rights»

Trinnene i Vesentlighetsanalysen:

- 1. Kartlegg bedriftens kontekst** gjennom vår visjon, verdier, hovedaktiviteter, interessenter og bærekraftskontekst.
- 2. Identifiser påvirkningen** på miljø, økonomi, og mennesker/menneskerettigheter både direkte og indirekte.
- 3. Identifiser utbredelse** og alvorlighetsgrad.
- 4. Prioriter** de største innvirkningene og lag en handlingsplan med konkrete mål.

Etter vi har fått oversikt over hvor omfattende risikoene er og i hvilken grad de positive innvirkningene er, kan vi prioritere de vesentlighetene som er mest betydningsfulle og inkludere de i rapportering fremover.

Matrisen viser en oversikt over de største innvirkningene. Konkrete mål i forhold til disse går inn i våre prioriterte bærekraftsmål på side 21-22, i tillegg til våre KPIer på side 31-32

Våre bærekraftsmål kan sammenfattes under følgende hovedtemaer:

- Reduksjon av negativ miljøpåvirkning
- Ansvarlig forbruk
- Samarbeid og åpenhet
- Maksimering av et positivt arbeidsmiljø
- Sunn og bærekraftig økonomisk vekst

Mål og prioriteringer 2022

Bærekraftsmålene, også kjent som FNs 17 bærekraftsmål, utgjør en helhetlig og ambisiøs agenda for å løse verdens mest presserende utfordringer, inkludert klimaendringer og sosial urettferdighet. Disse målene er tett sammenvevd, og hver enkelt spiller en vesentlig rolle i å oppnå klima- og samfunnsmålene.

Gjennom vesentlighetsanalysen har vi nøye vurdert våre egne ressurser, påvirkningskraft og bransjeposisjon, og derfor valgt å prioritere disse bærekraftsmålene.

Ved å fokusere på spesifikke mål som er mest relevante for vår virksomhet og der vi har mest påvirkningskraft, kan vi være mer effektive i å bidra til positiv utvikling både innenfor og utenfor våre organisasjonsgrenser.

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

Samarbeid på tvers av sektorer og fokusområder er essensielt for å nå alle målene.

Økonomi

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

Ansvarlig forbruk, økonomisk vekst og anstendig arbeid er essensielle aspekter ved sirkulær økonomi. Her må vi tenke på hvordan vi bruker ressurser på best mulig måte for å sikre langsiktig verdiskaping. Ansvarsbevissthet ligger tett på våre økonomiske mål og forretningsstrategi.

Samfunn

7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

Å fremme positive endringer i sosiale forhold i samfunn og nærmiljø, støtte åpenhetsloven, og tilby energieffektive løsninger for strøm og oppvarming, bidrar til å støtte samfunnets utvikling i harmoni med naturens begrensninger.

Miljø

13 CLIMATE ACTION

Miljøet utgjør grunnlaget for både sosiale forhold og dagens økonomi, da alt vi bruker, spiser og utnytter stammer fra naturen.

Våre bærekraftsmål - hovedområder

Basert på vesentlighetsanalysen og relevante bærekraftsmål, har vi identifisert og visualisert flere sentrale områder. Disse områdene overlapper hverandre på flere måter og bygger opp under vår målsetning om å integrere økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft som en viktig del av vår forretningsstrategi.

Sunn og anstendig vekst

Økonomisk vekst og miljøpåvirkning følger ofte sammen. Målet vårt er å oppnå økonomisk vekst og økt velstand uten samtidig å forårsake økt belastning på miljøet.

Ansvarlig forbruk

Naturen har begrensede ressurser, og derfor må vår tilnærming til forbruk endres. Vi må anerkjenne disse begrensningene og handle bevisst for å bevare og utnytte naturens ressurser på en mest ansvarlig måte.

Maksimere positivt arbeidsmiljø

Det er ikke bare naturens miljø som er viktig for oss, men også vårt interne arbeidsmiljø. Vår arbeidskultur skal oppleves som et trygt, ivaretagende miljø for alle ansatte i ABK- Qviller.

Samarbeid og åpenhet

Vi samarbeider med både myndigheter og bransjen om felles mål og kunnskapsdeling. Fokus er å oppnå gode standarder blant annet innen miljø, menneskerettigheter, klima og økonomi.

Redusere negativ miljøpåvirkning

Gjennom å tilby energieffektive løsninger for boliger og yrkesbygg, ønsker vi å bidra til et mer bærekraftig samfunn som møter dagens klimaendringer og fremtidige scenarier.

Dialog med interessenter

En velfungerende dialog med interessentene er viktig da deres verdier og prioriteringer fungerer som retningsgivende prinsipper.

NIBE Industrier AB

Som en del av NIBE konsernet, benytter vi oss av den solide kompetansen vårt svenske morselskap har opparbeidet seg.

Vi identifiserer oss med NIBEs retningslinjer og policyer, og jobber i henhold til felles verdier, arbeidsmetoder og forretningsprinsipper.

Samfunn og myndigheter

Vi kommuniserer med myndigheter på ulike nivåer, som politikere og embedsmenn i direktorater og offentlige selskaper som ENOVA.

På et overordnet nivå muliggjør dialogen med samfunn og myndigheter en felles innsats for å fremme bærekraftige energiløsninger og bygge et fundament for en fremtid preget av miljømessig og sosialt ansvar.

Leverandører

Tett dialog og samarbeid med våre leverandører er vesentlig for at vi skal være i forkant med produktutvikling og tjenester.

Det er også viktig å etablere å opprettholde en god metodikk for samarbeid, gjensidig forståelse og kontinuerlig forbedring. Dette inkluderer aktiviteter som opplæring, inspeksjoner og revisjoner som en del av vårt engasjement. Mer om dette kan finnes i delen om vår verdikjede og redegjørelse av aktsomhetsvurderinger etter Åpenhetsloven.

Ansatte

Vi jobber kontinuerlig med å vedlikeholde en arbeidsplass preget av inkludering og gjensidig respekt. Vår dedikasjon til mangfold, arbeidstakerrettigheter og rettferdig behandling, er en sentral del av vårt mål om å gjøre ABK-Qviller til en attraktiv arbeidsplass.

Kunder og forbrukere

Dialog med kunder og brukere er essensielt for å en dypere forståelse av behov, muligheter og forbedringer. En god kundediolog og forståelser av brukers interesser er viktig for å kunne videreutvikle og tilpasse produkter og tjenester.

Gjennom å dele kunnskap om energi-effektivisering med brukere, hjelper vi dem med å ta velbegrunnede valg, samtidig som vi bygger tillit og lojalitet.

Vår arbeidsplass

Nøkkeltall

Vi verdsetter mangfold, likestilling og likeverd blant våre ansatte. Menn og kvinner i alle aldre har samme arbeids- og utviklingsmuligheter, og vi har nulltoleranse for diskriminering. Vi tilhører en tradisjonelt mannsdominert bransje, men ønsker å få flere kvalifiserte kvinner og aldersgrupper til vår bedrift. Med 2020 som startpunkt, har ansattssammensetningen holdt seg relativt stabil de siste 2 årene. Selv om antall ansatte har økt, er andelen kvinner like høy. I rapporteringsperioden har fordelingen kvinner og menn holdt seg stabil. Tabellene sammenligner det siste rapporteringsåret 2022 med baseår 2020.

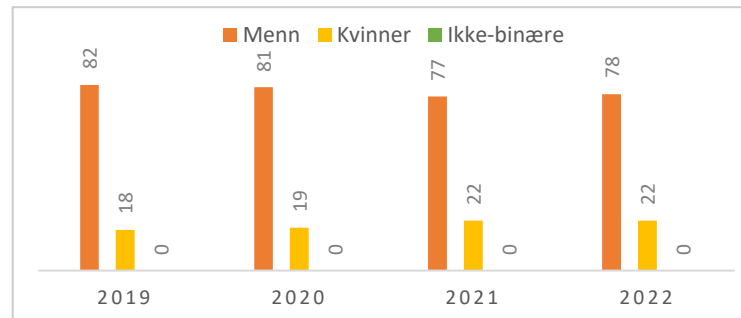
GDPR: I Norge ble ny personvernlovgivning vedtatt 15. juni 2018 og trådte i kraft 20. juli 2018. I henhold til GDPR-reglene har vi retningslinjer for personvern for alle våre ansatte, rutinebeskrivelser og rutine for personvernbrudd. Vi har også krav til leadsmottagere i samband med GDPR hvor vi krever signert [Databehandleravtale](#).

Varslingsrutiner: Varslingsrutinene hos oss følger klare retningslinjer. Varslerens identitet og innholdet i varslingen behandles konfidensielt, og personopplysninger anonymiseres i størst mulig grad.

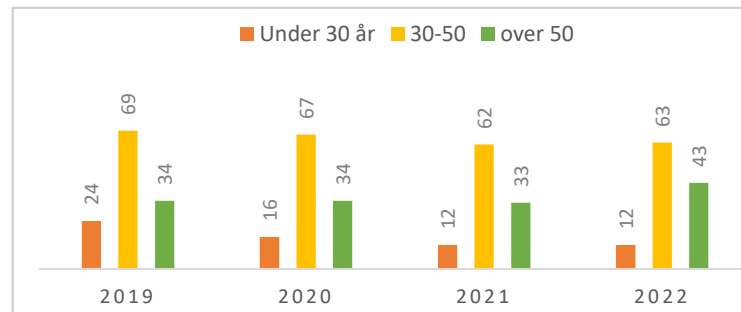
Ved avdekking av kritikkverdige forhold, skal det iverksettes korrigerende tiltak, og ved mistanke om ulovlige forhold tas saken opp i styret for videre behandling, i samsvar med relevant lovgivning som Arbeidsmiljøloven og Personvernforordningen.

Kjønnfordeling regionskontorer							
	Oslo/Viken	Bergen	Fredrikstad	Larvik	Bodø	Stavanger	Hamar
Menn	66	4	1	7	3	7	6
Kvinner	19	3	0	0	1	1	1

118	Ansatte
22 %	Kvinner
0	Alvorlige ulykker
44 år	Snittalder

Kjønnfordeling:	2020	2022
Foreldrepermisjon menn (#)	5	3
Foreldrepermisjon kvinner (#)	3	3
Nye ansatte som er menn (%)	80	84
Nye ansatte som er kvinner (%)	20	16
Mannlige ansatte som slutter (%)	100	75
Kvinnelige ansatte som slutter (%)	0	25
Midlertidig ansatte kvinner (#)	-	1
Midlertidig ansatte menn (#)	-	1

Aldersfordeling ansatte:	2020	2022
Nye ansatte under 30 år (%)	25	26
Nye ansatte 30-50 år (%)	55	53
Nye ansatte over 50 år (%)	20	21
Ansatte <30 år som slutter (%)	0	13
Ansatte 30-50 som slutter (%)	100	25
Ansatte >50 år som slutter (%)	0	63

Vår verdikjede

Vår verdikjede starter med våre leverandører som vi importerer produkter fra, før vi distribuerer dem videre til våre forhandlere. Vår påvirkning på ulike deler av verdikjeden varierer avhengig av vår kontakt med interessentene og den innflytelsen vi har basert på vår kjøpekraft.

Vår importvirksomhet medfører transport av varer over lange avstander, noe som kan ha konsekvenser for CO₂-utslipp og ressursbruk. Det er også viktig å vurdere den langsiktige effekten av disse produktene på miljøet når de er i bruk hos sluttbrukere.

63% av vår vareimport kommer fra våre leverandører i Europa. Disse leverandørene er pålagt å følge EUs reglementer og lovverk innen blant annet miljø- og menneskerettigheter. De fleste av våre største leverandører som er produsenter er også ISO-sertifiserte, særlig innen [ISO 9001](#) og [ISO 14001](#), og fra 2021 ble [SCIP-rapporteringsystemet](#) implementert for leverandører av faste produkter som inneholder SVHC-stoffer – plikt til å rapportere til EUs kjemikaliebyrå. Ytterligere krav til leverandører finnes i vår redegjørelse av aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven. Revisjoner av leverandører kan forekomme på styremøtene hvert kvartal.

Vi følger også en hel del standarder, lover og regler som er relevante for vår virksomhet. Disse bidrar til å sette krav og bringe ansvarlighet inn i vår verdikjede. Her ligger standarder for blant annet VVS-bransjen, sikkerhet- og miljøkrav til kuldeanlegg og varmpumper, samt klassifisering av avfall. Vi følger de 8 budene for [etisk og god samhandling i VA og VVS bransjen](#).

Den største påvirkningsevnen vi har, ligger i hvem vi selger til og valget av leverandører vi handler med. Vi har allerede et sett med etablerte standarder som vi følger, men vi har ambisjoner om å kunne fjerne gradvis eller innføre flere miljøspesifikke krav til leverandører som ikke oppfyller de fastsatte EU-standardene. Dette vil tillate oss å utøve større press for å opprettholde miljømessige standarder gjennom hele vår verdikjede.

Nord Amerika

6 leverandører
3 % av leverandørkjeden
0,2 % av totalimport

Europa

190 leverandører
94 % av leverandørkjeden
63 % av totalimport

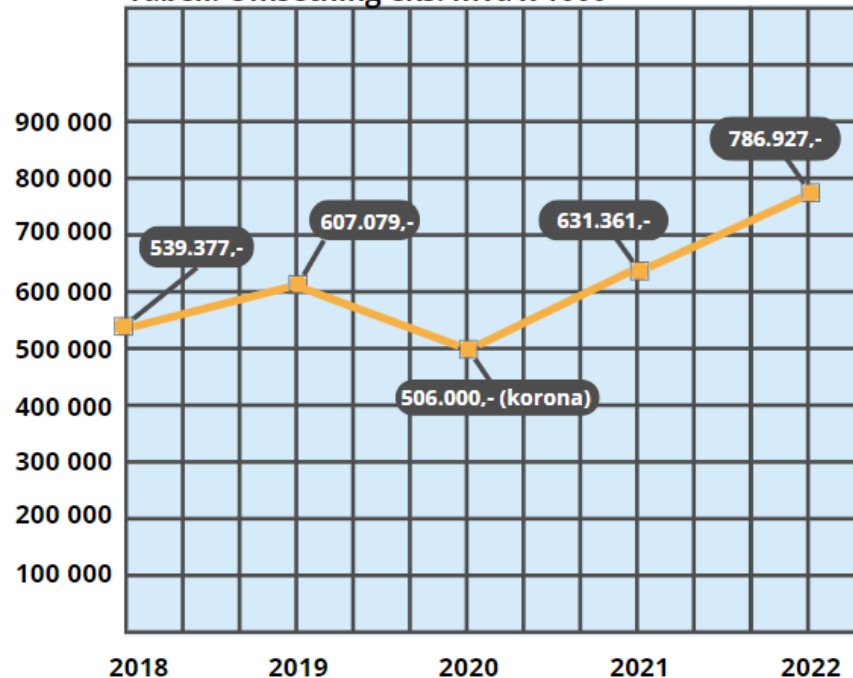
Asia

7 leverandører
3 % av leverandørkjeden
37 % av totalimport

Våre økonomiske ambisjoner

Det forventes fortsatt god etterspørsel etter energieffektivisering med tilhørende tjenester i boliger og yrkesbygg. Årsaken er behov for å frigi strøm til andre formål enn benyttet til direkte oppvarming.

Tabell: Omsetning eks. mva x 1000

Årlig vekst på 10 %

Egenkapitalgrad over 30%

Lønnsomhetsgrad før skatt over 10 %

Arbeide for bærekraftig økonomisk vekst som harmonerer med samfunnet, økonomien og miljøet

Historisk har det vært lite tap på fordringer, og kundesammensetningen oppfattes som sunn. Det var ved årsskiftet ingen kunder som utgjorde mer enn 3 % av totale fordringer. Imidlertid, som en følge av Korona-pandemi, uroligheter i Europa og verden for øvrig med mulige negative økonomiske konsekvenser, kan det være økt risiko for at kunder og øvrige motparter får redusert økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser fremover. Her har vi tett oppfølging.

Videre skal våre økonomiske målsetninger lene seg mer på sirkulær økonomi der hvor det er mulig. For å opprettholde vår konkurransevne, skal vi i tillegg vektlegge behovet for å utvikle nye metoder og produkter der ressurser utnyttes effektivt gjennom gjenbruk, resirkulering og bærekraftig produksjon.

Vår klimarisikoanalyse

Klimascenarioanalyse er en metode for å vurdere fremtidig finansiell risiko som en konsekvens av økte klimaendringer.

Gjennom å kartlegge potensiell risiko, har vi bedre forutsetninger for å takle utfordringer og iverksette tiltak.

I Norge kan vi forvente hyppigere og mer ekstreme værforhold, styrtregn, kraftig vind, temperaturrekorder og hurtige temperaturendringer. Perioder med mye nedbør men også perioder med tørke.

Ekstreme vær-situasjoner påvirker stabil drift av varmpumper som henter energi fra uteluft. Som en konsekvens av driftsutfordringer kan interessen for varmpumper bli redusert og markedet minskes. Vi må oppfordre og bistå våre leverandører med å utvikle produkter og funksjoner med økt holdbarhet ved ekstrem vær-situasjon og spenningsvariasjoner på strømmettet.

Vi må også være tydeligere i våre montasjeinstruksjoner slik at vi unngår plasseringer av varmpumper på utsatte steder uten beskyttelse.

I markedet må vi kommunisere behov for reserveløsninger til varmpumper og fremme bruk av bergvarme som ikke direkte påvirkes av skiftende vær.

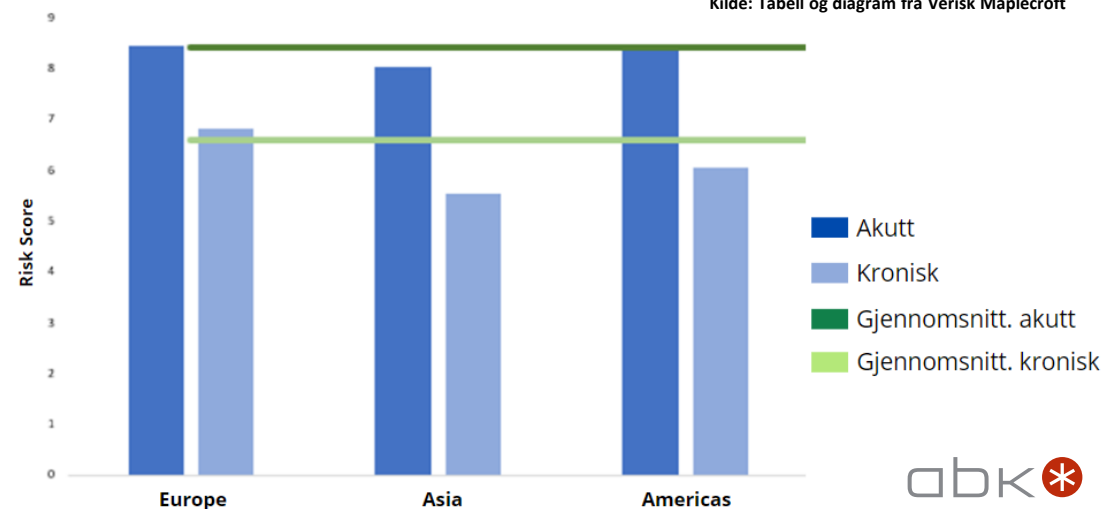
I resten av verden er det en klimarisiko knyttet til stabile leveranser både hos produsenter, produsenters underleverandører, råvareleverandører og risiko knyttet til logistikk.

Det må søkes å unngå for stor avhengighet av en enkelt leverandør eller et produksjonssted. Videre at våre lagre av salgsvarer er tilstrekkelige for å absorbere forsinkelser.

Vi må sørge for at avtalte salg- og leveringsbetingelser ikke setter oss i en erstatningsposisjon ved forsinkelser som skyldes forhold vi ikke rår over.

		0 - 2,5 Høy risiko	2,5 - 5 Middels-høy	5 - 7,5 Middels-lav	7,5 - 10 Lav risiko
Risk	Risk Indices	Score	Aggregated score	Averaged across whole portfolio	Average aggregated score
Physical Risks: Acute	Coastal Flood Hazard	10	7,86	9,63	8,40
	Drought Hazard	8,22		6,44	
	Extra-tropical Cyclone Hazard	2,32		8,03	
	Flood Hazard	8,09		9,43	
	Landslide Hazard	7,42		8,94	
	Severe Storm Hazard	8,38		6,87	
	Tropical Storm and Cyclone Hazard	10		9,83	
Wildfire Hazard	8,44	8,02			
Physical Risks: Chronic	Climate Change Exposure	8,48	6,85	6,97	6,57
	Cooling Degree Days (future climate)	9,94		8,85	
	Cooling Degree Days (current climate)	10		9,27	
	Heating Degree Days (future climate)	2,51		3,88	
	Heating Degree Days (current climate)	1,98		3,43	
	Heat Stress (future climate)	6,42		5,13	
	Heat Stress (current climate)	6,86		5,63	
	Sea Level Rise	10		9,68	
	Water Stress	6,72		6,56	

Kilde: Tabell og diagram fra Verisk Maplecroft

Vårt klimagassregnskap

Klimagassregnskapet består av Scope 1,2, og 3. Vi har satt baseåret til 2020, da dette er første året vi har tilgjengelige klimarapporter fra vår strømlleverandør og best sammenligningsgrunnlag.

Scope 1

For å kunne dokumentere redusert utslipp, er det vesentlig å beregne vårt klimaavtrykk. Scope 1 består av våre direkte utslipp fra egen drift og lå på 284 tonn CO₂ i 2022. Siden baseåret har vi redusert utslipp med nesten 200 tonn og dette er noe vi har ambisjoner om å fortsette med. Utslippene kommer i hovedsak fra bilparken, bestående av 36 kjøretøy;

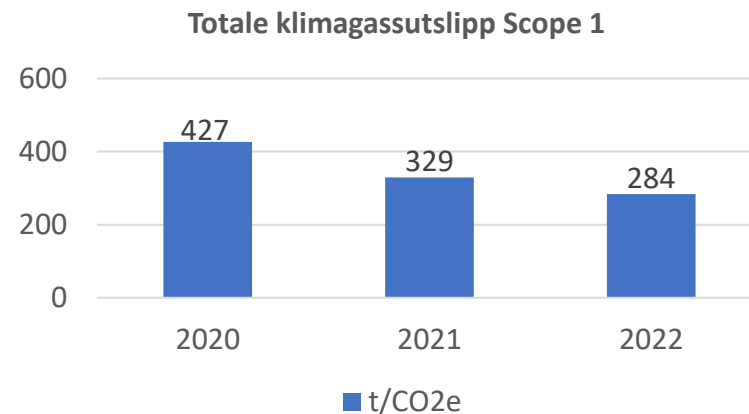
- **5 elbiler**

- **28 dieserbiler**

- **3 bensinbiler**

Et av målene for bilparken, er å gå over til mer utslippsfri transport. Fra 2020 har vi kuttet i bruken av bensinbiler, og mot 2025 vil vi lease flere elbiler i sentrale områder.

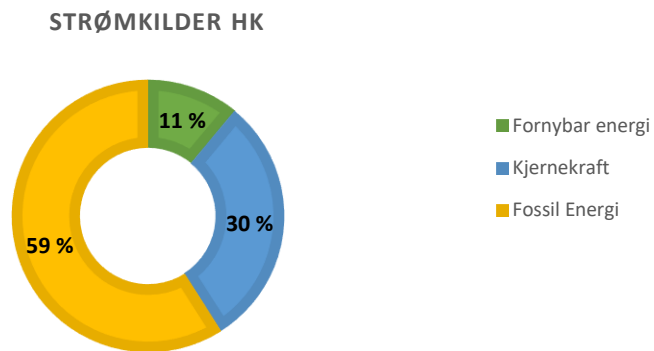
Vårt klimagassregnskap

Scope 2

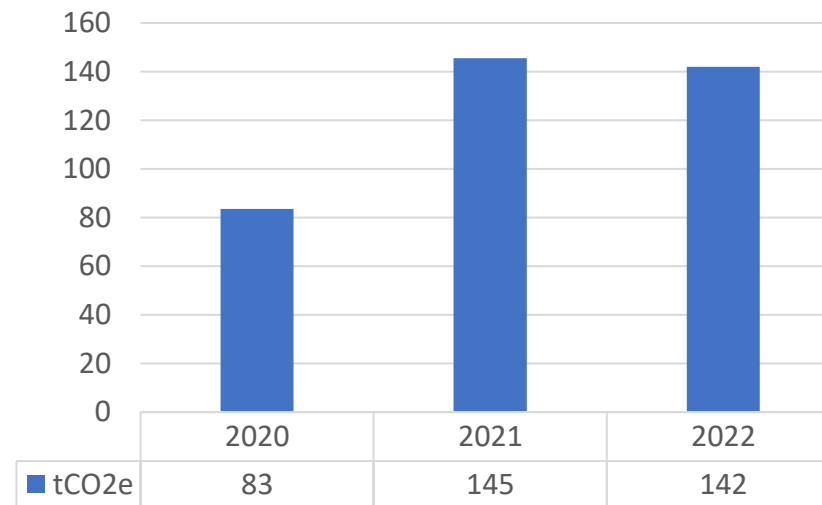
Innen Scope 2 ligger våre indirekte utslipp fra innkjøpt strøm til våre kontorer og lager. Vårt totale energiforbruk hadde en markant økning fra 2018 til 2020. I hovedsak kan økningen ha med hjemmekontorordning under korona, samt åpningen av nye regionskontorer.

Fjernvarme er også benyttet på vårt hovedkontor i Oslo. I 2022 ble **556 286 KWh resirkulert varme** brukt til oppvarming av våre lokaler. Opprinnelsen av strømmen brukt i hovedkontoret består av en blanding av **fornybar energi, kjernekraft og fossile energikilder**. Vi linje med våre mål om å kutte klimagassutslipp, har ambisjoner om å få ned bruken av fossil energi i fremtiden.

Fra neste rapport vil vi kartlegge strømforbruket i våre regionskontorer og hvilke energisparende tiltak vi kan gjøre for å effektivisere eget forbruk samt hvor denne energien kommer fra.

Scope 1 tCO2e

502 g CO2e/kWh (2023) Kilde: [Varedeklarasjon for strømleverandører - NVE](#)

Vårt klimagassregnskap fortsetter

Scope 3

Scope 3 består av **indirekte utslipp** knyttet til alt av varer og tjenester som virksomheten kjøper inn og selger videre, samt reiser og transport av ansatte.

Sum Scope 3:

210,6 tCO₂e

I vårt Scope 3 har vi for 2022 inkludert **fem forskjellige faktorer**;

F-gasser

0,6 tCO₂e

Beregnet utslipp av kulde-
medium per produkt per år:

3 g Lukket krets

3 % Ikke lukket krets

Transport av avfall

27 tCO₂e

81% Material- og
energigjenvinning

19% Deponi/forbrenning

Bedriftsreiser

54 tCO₂e

30 tCO₂e Utenlandsreiser

24 tCO₂e Innenlandsreiser

Varetransport

50 tCO₂e

Under kartlegging:

1. Innland - trailer

2. Utland - trailer

3. Sjøtransport

Arbeidsreiser

79 tCO₂e

39% Bensin/dieselbil

36% Elbil

25% Kollektivt

Vi har som mål å forbedre våre resultater innenfor de ulike områdene som omfatter Scope 3, med spesielt fokus på **varetransport**. Da vi importerer et betydelig antall produkter fra Asia og Europa (se side 25), erkjenner vi at de nåværende tallene ikke gjenspeiler det fullstendige omfanget av vår aktivitet.

KPI-er innen miljø og utslipp

I tråd med nasjonale og internasjonale klimamål for 2030 og 2050, har vi satt egne mål og KPI-er:

Våre 2030-mål

- **Redusere** Scope 1 og 2 på linje med 1.5C - målet
- **Reduksjonsmål** og bedre kartlegging av Scope 3
- **Øke** bruken av fornybar energi
- **Resirkuleringsgrad** på 75%
- **Redusere** energibruk
- **Effektivisere** energibruk
- **Støtte** og fremme grønn omstilling og være i front med å fremme varmepumper som det ultimate valget for å energieffektivisere yrkesbygg og privatboliger

Med hjelp fra Science Based Target Initiative ([SBTI](#)) sitt målsettingsverktøy, har vi regnet ut hvor mye utslipp innen Scope 1 og 2 vi må kutte for å være på linje med 2030-målene og 1.5 grader. Vi har ikke offisielle SBTI mål, men dette er noe vi har ambisjoner om videre.

tCO2e	Baseår	2022	mål 2030	Reduksjonsmål
Scope 1	427	284	215	49 %
Scope 2	83	142	48	42 %
Totalsum	510	426	263	46 %

Norges klimagassutslipp gikk kun ned med [0,8 % i 2022](#). Dette er for dårlig, og derfor er det viktig å komme på banen med vitenskapsbaserte klimamål for å realisere endelige utslippskutt. Ifølge verktøyet SBTI vil et kutt på 46 % av våre utslipp være tilstrekkelig som vårt bidrag til å nå Parisavtalen og 2030-målene.

Ved kartlegging av vårt klimaregnskap har vi fått en oversikt over hvilke arenaer som står ansvarlig for hvilke utslipp. På flere områder kan vi gjøre små endringer med varige, positive konsekvenser.

KPI-er innen HMS og arbeidsmiljø

I tråd med våre andre bærekraftsmål har vi ambisjoner om å fostre en positiv, effektiv og trivelig arbeidsplass.

Innen HMS og arbeidsmiljø har vi følgende KPI-ene:

Våre 2030-mål

- **Sikkerhet - arbeidsulykker:** Opprettholde 0 alvorlige ulykker. Bli bedre på å registrere nesten-ulykker
- **Mangfold og likestilling:** Opprettholde >20% kvinner i ansatt sammensetning
- **Fraværsprosent:** reduksjon av korttidsfravær
- **Medarbeider tilfredshet:** årlig undersøkelse på tilfredshet hos ansatte og opprettholde tidligere resultat
- **Sykefravær:** Mål om å redusere korttidssykemeldte med 2 % innen utgangen av 2025
- **Turnover av ansatte:** Omløpshastighet på <10%

Strategi for oppfølging av mål

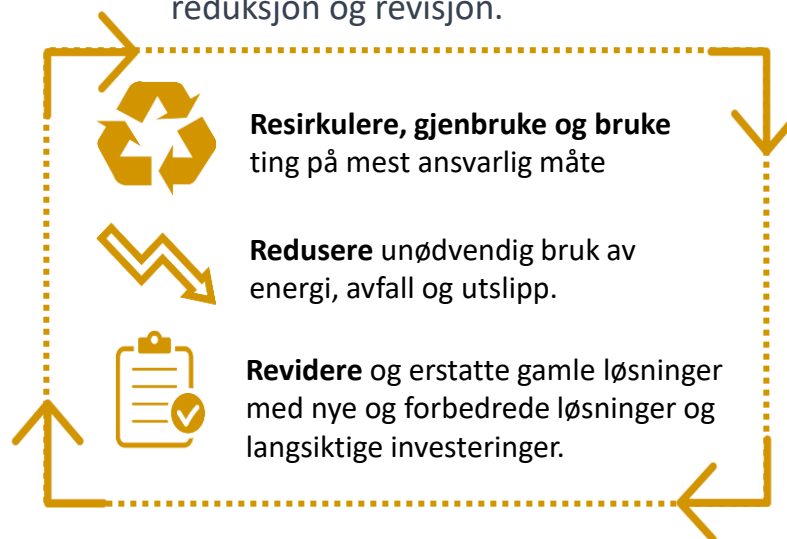
Vi setter kontinuerlig forbedring høyt på prioriteringslisten og har mål om at innsatsen innen bærekraft skal fastsettes og utvikle seg i en positiv retning. For å forsikre at våre bærekraftsmål og KPI-er kontinuerlig er forbedret og fulgt opp, har vi håp om å fastsette en strategi for oppfølging. Her er resirkulering, redusering, og revidering sentralt gjennom alle punkter.

1. Miljøvurdering og målsetting

- Identifisere og evaluere nåværende miljøpåvirkninger.
- Sette konkrete bærekraftsmål for gjenbruk, ombruk, resirkulering, reduksjon og revisjon.

2. Implementere tiltak i praksis

- Fastsett rutiner for oppfølging av tiltak
- Informasjon og kunnskapsdeling

4. Overvåking og evaluering

- Evaluere nøkkelindikatorer og miljømål
- Justere strategien basert på resultater og nye bærekraftsutfordringer.

3. Effektivisering av ressursbruk

- Identifisere og implementere tiltak for optimalisering av ressursbruk i alle driftsprosesser.
- Sette konkrete bærekraftsmål for resirkulering, reduksjon og revisjon.

Varmepumpenes bidrag til det grønne skiftet

Varmepumpers potensial

I 2022 presenterte Det internasjonale energibyrået (IEA) sin første rapport om [varmepumpers potensial i overgangen til mer miljøvennlige oppvarmings-alternativer i Europa](#). I lys av energikrisen og økende strømpriser, har bred utbredelse av varmepumper drevet av lavutslippselektrisitet blitt identifisert som helt nødvendig.

Varmepumper er betydelig mer energi-effektive enn tradisjonelle naturgasskjeler. En luft-til-luft varmepumpe leverer mellom to til fem KWh varme for hver KWh elektrisitet den tilføres og IEA estimerer at varmepumper har potensiale til å redusere globale CO2-utslipp med 500 millioner tonn i 2030 – det samme som det årlige utslippet til alle bilene i Europa i dag.

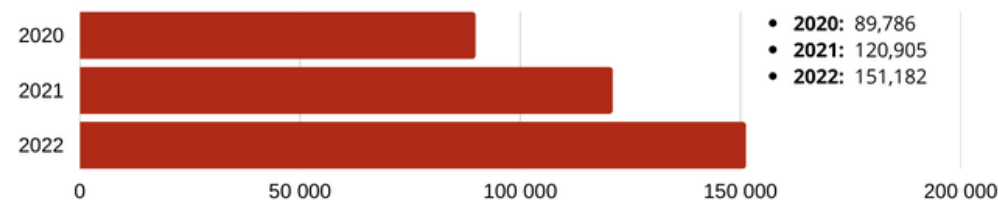
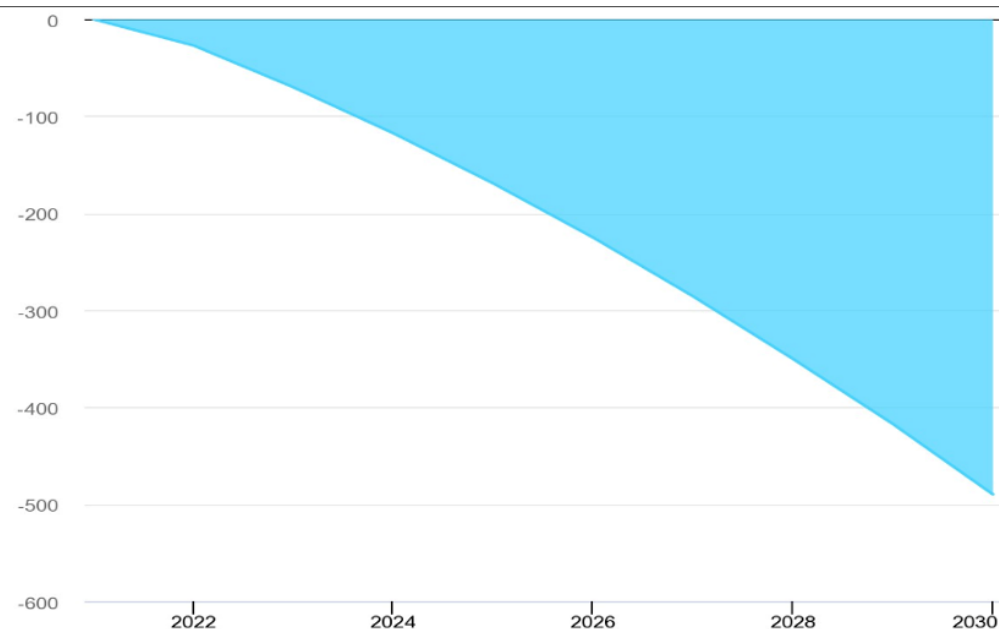
Globalt har salget av varmepumper økt med 11 % fra 2021 til 2022, og bruken av disse bidrar til å redusere klimagass-utslipp, minske avhengigheten av naturgass og skape potensielt 14 millioner arbeidsplasser innen 2030.

I Norge opplevde vi en markant økning på 25% fra 2021 til 2022, et tall som også inkluderer utskiftningsmarkedet. Anslagsvis finnes det per nå ca. 1,2 millioner varmepumper i drift i Norge som sparer 11-12 TWh årlig.

Selv om salget av varmepumper har økt markant, antyder en rapport fra [SINTEF](#) at selv med Energikommisjonens mål om «[Mer av alt – raskere](#)», er ikke Norge i rute for å kunne oppfylle målene om 10 TWh redusert strømforbruk innen 2030; et mål vedtatt av Stortinget i 2016. For å oppfylle EU's ambisjoner kreves en betydelig årlig økning på 20% fram mot 2030, ifølge IEA-rapporten.

Her anslår [NVE](#) at varme-pumper har et lønnsomt potensial til å bidra med dobbelt så mye og totalt 22 TWh. Med dagens fart vil imidlertid varmepumper kun bidra med nye 3 TWh i 2030 sammenlignet med 2022.

Kilde: [IEA, CO2 emissions savings in the Announced Pledges Scenario, 2021-2030](#)

#Salg av varmepumper i Norge 2020-2022 (Kilde: [NOVAP](#))

Kuldemedier

I en varmepumpe sirkulerer et kuldemedium i en lukket krets. Ved normal drift skal kuldemediet ikke lekke ut til atmosfæren. Ved endt teknisk levetid tømmes kuldemediet kontrollert ut og gjenbrukes eller destrueres uten miljøkonsekvens.

Imidlertid skjer det utilsiktet feil og lekkasjer til atmosfæren så i praksis regnes det at en liten del av mediet vil slippe ut i atmosfæren. Se side 44 for hvordan utslipp estimeres. Kuldemedium vil ved utslipp ha en effekt på global oppvarming. Måleenheten er i forhold til 1 kg utslipp av CO₂ (**GWP verdi**)

Syntetiske:

Generelt kan sies at alle syntetiske kuldemedier anses som løsningsmidler og innånding skal unngås. For HFO kan innånding av biprodukt være dødelig.

- **KFK** – bidrar til global oppvarming og nedbryting av ozonlaget. Er forbudt å omsette.
- **HKFK** – Like egenskaper som KFK, men uten effekt på ozonlaget. Kraftig klimagass, (høy GWP verdi) og som ønskes utfaset.
- **HFK** – Tilsvarende egenskaper som HKFK men med betydelig laver GWP verdi. Kan være brennbare, så ekstra sikring må iverksettes.
- **HFO** – Relativt nytt på markedet og med begrenset bruksområde. Lav til neglisjerbar GWP verdi. Finnes ikke naturlig i atmosfæren/på land så miljøkonsekvens er usikker og omdiskutert.

Naturlige:

Med naturlig kuldemedium, menes et stoff som finnes naturlig i naturen og hvor utslipp ikke vil ha konsekvens på det globale miljøet. Merk at utslipp kan ha katastrofale konsekvens lokalt.

- **Hydrokarboner som Propan og Isobutan.**
- **Karbondioksid. CO₂.**
- **Ammoniakk. NH₃.**

De naturlige kuldemediene er ikke godt egnet i luft/luft varmepumper, men benyttes i tilfelle varmeavgivelse er til et vannbårent varme- eller klimakjølesystem.

Tabell 1: GWP verdier

F-gass	GWP
R-404A	3942,8
R422D	2473
R-410A	1923
R-407C	1624
R-134a	1300
R-448A	1273
R32	677
R-454B	466
R290 Propan	3
CO ₂	1

Utslipp til atmosfæren av syntetiske kuldemedier er regulert i forurensningsloven og er forbudt. Det skal føres regnskap over bruk av kuldemedier med høy GWP verdi.

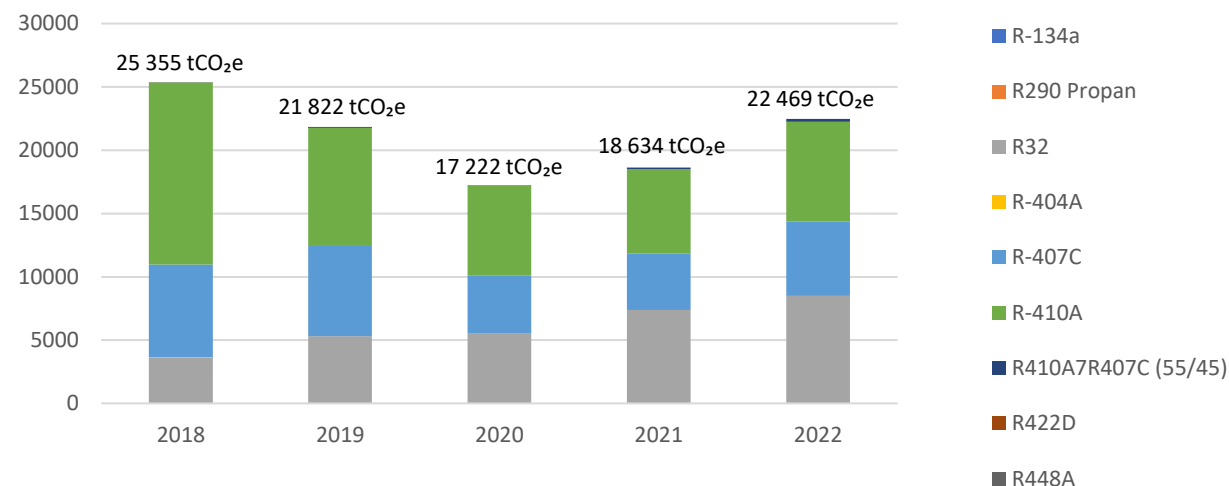
Kuldemedier

ABK-Qviller jobber aktivt for et skifte fra syntetiske- til naturlige kuldemedier og har levert >3000 varmepumper med Propan som kuldemedium. For tappevannsproduksjon leveres varmepumper som benytter CO2. ABK-Qviller tilbyr ikke varmepumper med Ammoniakk.

Basert på salgstallene for 2022, viser diagram 1 og tabell 2 en oversikt over ABK-Qvillers salg av varmepumper som inneholder syntetiske kuldemedier. Takket være nedtrapping av kuldemedier med høyere GWP. Har det totale CO2e potensialet gått ned siden 2018 selv med betydelig økning i antall solgte varmepumper.

Årsaken til nedgangen er knyttet til omlegging fra R-410A til R-32 i våre leverte luft/luft varmepumper, utfasing av R-404A og overgang til naturlige kuldemedier i større vannbårende varmepumper for yrkesbygg.

Diagram 1: t/CO2e i verdikjede

Tabell 2: t/CO2e på kuldemedier i verdikjeden

	2018 t/CO2e	2019 t/CO2e	2020 t/CO2e	2021 t/CO2e	2022 t/CO2e
R-410A	14 385	9 365	7 117	6 722	8 019
R-407C	7308	7124	4590	4525	5957
R-32	3620	5313	5498	7375	8475
R-404A	29	-	-	-	-
R-134a	13	9	16	12	18
R-448A	1	7	1	-	-
R-422D	-	4	-	-	-
SUM	25 356	21 822	17 222	18 634	22 469

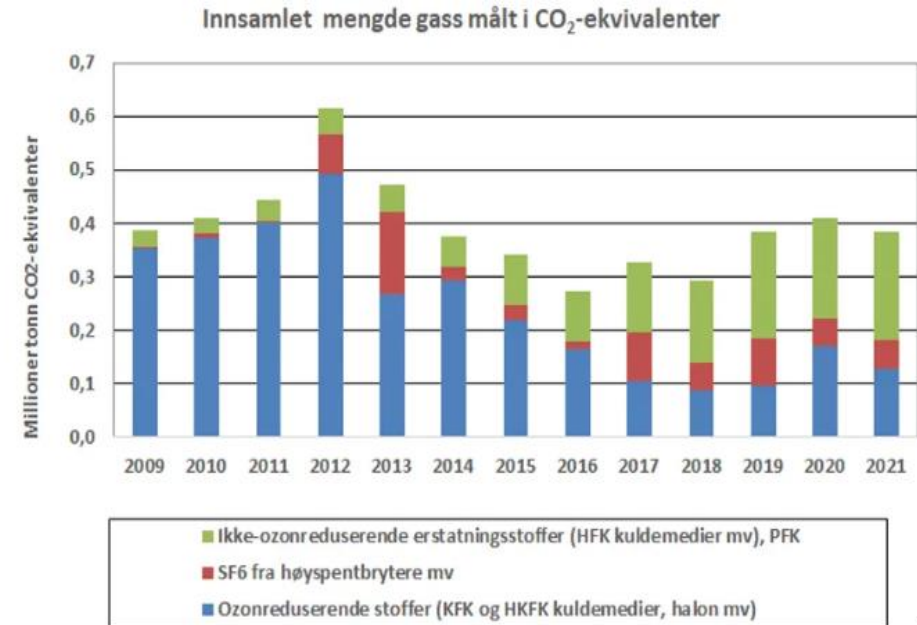
Kuldemedier

Syntetiske kuldemedier (F-gasser) er regulert i forskrifter under forurensingsloven, vegtrafikkloven, produktkontrollloven og særavgiftsloven.

Vi er derfor pliktet til å forebygge og begrense utslipp. Som en del av dette ansvaret fungerer vi som et returdepot for brukte varmepumper og sikrer forsvarlig tømning og retur av kuldemediene til godkjent mottak.

Ifølge Miljødirektoratet har den nasjonale innsamlingsordningen av F-gasser fra varmepumper og tilsvarende apparater, redusert Norges utslipp tilsvarende **5,1 millioner tonn CO₂e** de siste 13 årene (se figur fra miljødirektoratet til høyre).

Gjennom den samme ordningen har vi siden 2020 levert opp imot **1 000 tonn CO₂e** med KFK-gasser til destruksjon. For **2022 leverte vi til sammen 314 tonn t/CO₂e**.

Mengden innsamlet klimagasser og ozonreduserende stoffer fra 2009 til 2021 utgjør over ti prosent av de årlige utslippene av klimagasser i Norge, målt i CO₂-ekvivalenter. | Figur: [Sterke klimagasser samles inn i store mengder - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/tema/sterke-klimagasser-samles-inn-i-store-mengder)

Kuldebærer- og Frostvæske. Miljøvennlig alternativ

Hva er kuldebærervæske?

Kuldebærervæsker blandes med vann for å unngå frysing og benyttes i varmeopptakssystemer som energikollektorer i berg og grunn, men også på varmeavgivelsessystemer hvor lave temperaturer kan oppstå. Eksempler på dette er luft/vann varmepumper, ventilasjonsbatterier og snøsmeltingssystemer.

Kuldebærervæskens egenskaper og typer

Når vann blandes med en kuldebærervæske øker viskositet og dermed også forbruk av strøm til pumpearbeid. Glykoler ha tradisjonelt høy viskositet og kan ved utilsiktet utslipp, forurense grunnvann og akkumuleres i levende organismer.

Mest benyttet som kuldebærervæske for varmeopptak er Etanol med eller uten inhibitor. Etanol vil ved mindre lekkasje brytes ned, men er brennbar og giftig i konsentrasjon og egner seg ikke ved høyere vanntemperaturer.

GeoPro

Fremfor bruk av høyviskositets, giftige og brennbare kuldebærer- og frostvæsker anbefaler og beskriver ABK-Qviller bruk av GeoPro.

GeoPro har lav viskositet, er ikke-giftig, ikke-brennbar og nedbrytbar i tilfelle lekkasjer.

GeoPro er godkjent av [RIVM](#), [FDA](#) godkjent som et ikke-giftig produkt, og er [NSF](#) sertifisert.

Ved bruk av GeoPro som kuldebærervæske vil det i tillegg til mindre energi tilført pumper, være en redusert risiko for personskaade og miljøpåvirkning ved et utilsiktet utslipp .

Vedlegg

Ordliste

Bærekraft: Bærekraft refererer til evnen til å møte dagens behov uten å kompromittere mulighetene for fremtidige generasjoner. FNs bærekraftsmål er en global innsats for å adressere utfordringer som fattigdom, sult, klimaendringer og ulikhet for å sikre en mer bærekraftig fremtid.

GRI: Global Reporting Initiative (GRI) er en uavhengig organisasjon som utvikler retningslinjer for rapportering av bærekraftsytelse. Disse retningslinjene brukes av organisasjoner for å kommunisere sine økonomiske, sosiale og miljømessige påvirkninger.

Taksonomi: Taksonomi, som en del av EU's grønne vekststrategi, refererer til et klassifikasjonssystem som identifiserer økonomiske aktiviteter som bidrar til miljømessig bærekraft. Den spiller en avgjørende rolle i å veilede bærekraftige finansielle investeringer og praksiser.

ESRS: Environmental Sustainability Reporting Standard (ESRS) refererer til et sett retningslinjer eller kriterier brukt for rapportering og vurdering av miljømessig bærekraftspraksis innen organisasjoner. Det bidrar til å standardisere offentliggjøringen av miljøtelsesmålinger.

CSRD: Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) er en direktiv som fastsetter rammeverket for rapportering av bedriftens bærekraft innen Den europeiske union. Den fastsetter krav for selskaper om å offentliggjøre informasjon knyttet til deres miljømessige, sosiale og styringsmessige (ESG) ytelse.

ESG: ESG står for miljø, sosiale forhold og selskapsstyring. Dette er en sett med kriterier som brukes til å vurdere et selskaps eller investerings bærekraft og etiske påvirkning. Investorer bruker ESG-faktorer for å vurdere langsiktig bærekraft og samfunnsmessig påvirkning av investeringene sine.

KPI: Key Performance Indicators er målbare verdier som brukes av organisasjoner for å evaluere suksessen i å oppnå sentrale forretningsmål. I bærekraftskonteksten kan KPIer vurdere ytelsen til miljømessige og sosiale initiativer.

UNGC: United Nations Global Compact (UNGC) er en frivillig initiativ som oppmuntrer bedrifter og organisasjoner til å vedta bærekraftige og sosialt ansvarlige retningslinjer. Deltakere forplikter seg til prinsipper knyttet til menneskerettigheter, arbeidsliv, miljø og anti-korrupsjon.

Ordliste

Parisavtalen: Parisavtalen er en global traktat vedtatt i 2015, med mål om å begrense den globale temperaturøkningen til godt under 2 grader Celsius over nivåene før industrialiseringen. Den innebærer internasjonalt samarbeid for å adressere klimaendringer ved å redusere klimagassutslipp.

Net Zero: Net Zero refererer til balansen mellom mengden klimagassutslipp som produseres og mengden som fjernes fra atmosfæren. Å oppnå «Net Zero» betyr å kompensere for eller redusere utslipp for å oppveie den totale karbonavtrykket.

Fornybar energi: Fornybar, eller renewable på engelsk, refererer til energikilder som stammer fra naturlig fornybare ressurser, som sollys, vind og vann, som anses som bærekraftige og miljøvennlige.

Klimakvote: En klimakvote eller karbonkreditt representerer en handelstillatelse som tillater et land eller selskap å slippe ut en bestemt mengde klimagasser. Dette er en mekanisme for å oppmuntre til utslippsreduksjoner og fremme bærekraftige praksiser.

Karbonfotavtrykk: Karbonfotavtrykk indikerer den totale mengden klimagasser, spesielt karbondioksid, som en person, organisasjon eller produkt er ansvarlig for å slippe ut, direkte eller indirekte, i atmosfæren.

GWP: Global Warming Potential (GWP) kvantifiserer den relative påvirkningen av ulike drivhusgasser på global oppvarming over en spesifisert tidsperiode. Det brukes til å sammenligne utslipp fra ulike kilder og prioritere innsats for å redusere den samlede miljøpåvirkningen.

F-Gass: Flourholdige gasser (f-gasser) er en type gasser som inneholder fluor, og de kan ha betydelig innvirkning på klimaet. Regulering og overvåking av disse gassene er håndtert av Miljødirektoratet for å begrense deres negative miljøpåvirkning.

GHG-protokollen: Greenhouse Gas Protocol er en rekke regnskapsstandarder for måling og håndtering av klimagassutslipp. Den gir en ramme for organisasjoner for å kvantifisere og rapportere utslippene sine, og hjelper i innsatsen for å begrense klimaendringer.

Ordliste

t/CO2e: t/CO2e står for tonn karbondioksidekvivalenter og brukes som en enhet for å måle og sammenligne utslipp av ulike klimagasser basert på deres potensial til å forårsake global oppvarming.

Scope 1, 2, og 3: Scope 1 omfatter direkte utslipp fra kilder som produksjon og bilpark. Scope 2 inkluderer indirekte utslipp fra kjøpte utgifter som strøm. Scope 3 dekker indirekte utslipp opp og ned i verdikjeden, som transport av varer, utslipp fra solgte produkter og bedriftsreiser.

Science Based Targets Initiative (SBTI): SBTI er en global bevegelse som hjelper selskaper med å sette klimamål i tråd med vitenskapelige prinsipper og Parisavtalen. Dette sikrer at reduksjonsmålene er tilstrekkelige for å begrense global oppvarming.

Mangfold: Mangfold omfatter tilstedeværelsen av ulike elementer, som arter, kulturer eller perspektiver. I en bredere sammenheng refererer det ofte til å fremme mangfold og inkludering på arbeidsplasser eller i samfunn.

Best Practice: "Beste praksis" refererer til etablerte og anerkjente metoder eller tilnærminger som er ansett som de mest effektive og vellykkede innenfor en spesifikk bransje eller kontekst.

Klimaregnskap: Et klimaregnskap er en systematisk registrering og rapportering av en organisasjons totale utslipp av klimagasser, ofte presentert som et forsøk på å måle virksomhetens miljøpåvirkning.

Sirkulærøkonomi: Sirkulærøkonomi refererer til en økonomisk modell som søker å redusere avfall og utnytte ressurser effektivt ved å fremme gjenbruk, resirkulering og forlengelse av levetiden til produkter.

Verdikjede: Verdikjeden representerer alle trinnene fra råvareproduksjon til sluttbruker, og inkluderer alle aktørene som bidrar til å skape og levere et produkt eller en tjeneste.

Åpenhetsloven: Åpenhetsloven regulerer retten til innsyn i offentlige dokumenter, og den sikrer at borgerne har tilgang til informasjon om myndighetenes virksomhet.

Miljøledelse: Miljøledelse refererer til systematisk styring av en organisasjons miljøpåvirkning, ofte gjennom etablering og implementering av miljøstyringssystemer for å redusere negativ innvirkning.

Metoder for utregning av CO2-utslipp:

- **Direkte utslipp**
Utregning av km/CO2ekvivalenter kjørt i 2022.
Kilde: [Utslippsfaktorer i klimagassregnskap for Norge - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/utslipp-faktorer)
- **Strøm**
Kilde: *Strømselskapet Ishavskrafts Klimarapport*
NVE: [Hvor kommer strømmen fra? - NVE](https://nve.no/hvor-kommer-strømmen-fra/)
- **Fjernvarme**
Spend-Based Method basert på utregning fra faktura.
556 286 KWh = 4 933,4 kgCO2e.
Kilde: [Utslippsfaktorer i klimagassregnskap for Norge - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/utslipp-faktorer)
- **Transport av varer**
Tall og utslippsfaktorer direkte fra transportører.
Kilde: [Utslippsfaktorer i klimagassregnskap for Norge - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/utslipp-faktorer)
- **Bedriftsreiser**
Kilde: Klimaregnskap fra vårt reiseselskap.
- **Produktutslipp – F-Gasser**
  - Dersom leverandøren av et bestemt produkt har sertifikat for **lukket krets**, må det regnes med et utslipp på **3 gram kuldemedium per år per produkt**.
  - Dersom leverandøren **ikke har et lukket kretssertifikat**, kan man regne med **3 % utslipp av produktets mengde kuldemedium per år per produkt**.*Kilde:* [Methodologies](#), [PEP Ecopassport varmpumper](#)
- **Arbeidsreiser**
En spørreundersøkelse (64.4% svarte) ble sendt til alle ansatte for å få beste estimat på transport til og fra jobb:
39% Bil bensin/diesel
36% El-bil
19% Kollektiv
6% Går/sykler
Kilde: [Utslippsfaktorer tatt fra Green house Protocol](#)